

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТИ ТА НАУКИ

Збірник матеріалів

**XXVII підсумкової науково-практичної
конференції викладачів**

20 лютого 2025 року

Київ 2025

УДК 061.3(063)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ОСВІТИ: Збірник матеріалів XXVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ / За заг. ред. М.В. Трофименка. Київ: МДУ, 2025. 385 с.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет вченою радою Маріупольського державного університету (протокол № 7 від 26.02.2025)

Редакційна колегія:

Голова Трофименко М..В., ректор МДУ, доктор політичних наук, професор;

Члени редколегії Безчотнікова С.В., доктор філологічних наук, професор;
Задорожня-Княгницька Л.В., доктор педагогічних наук, професор;
Іванець Т. М., голова Ради молодих вчених МДУ, кандидат політичних наук, доцент;
Калініна С. П., доктор економічних наук, професор;
Константинова Ю. В., кандидат історичних наук, доцент;
Марена Т.В., кандидат економічних наук, доцент, проректор з науково-педагогічної роботи;
Мельничук І. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Омельченко В.Я., доктор економічних наук, професор;
Павленко О.Г., доктор філологічних наук, професор;
Пирлік Н. В., кандидат філологічних наук, доцент;
Романцов В.М., доктор історичних наук, професор;
Сабадаш Ю. С., доктор культурології, професор;
Тарасенко Д. Л., доктор економічних наук, професор.

Збірник містить матеріали XXVII підсумкової науково-практичної конференції викладачів МДУ, яка відбулася 20 лютого 2025 року в Маріупольському державному університеті.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку міжнародних відносин та зовнішньої політики, філософії та соціології, історії, економіки та менеджменту, права, екології, кібербезпеки, документознавства, культурології, журналістики, філології, літературознавства, методики викладання, педагогіки та психології.

Видання адресоване науковцям, викладачам, аспірантам та здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними проблемами науки та освіти.

Редакція не несе відповідальності за авторський стиль тез, опублікованих у збірнику.

Отже, напрями науково-дослідної та методичної роботи кафедри грецької філології МДУ чітко корелюють із суспільним запитом із боку громади надазовських греків. Посилення взаємодії університету із громадою підвищує соціальну роль університетів. Така взаємодія сприяє забезпеченню соціальної згуртованості, міжкультурного діалогу та стійкості й має стати загальною практикою під час відбудови та повоєнної модернізації України.

Література

UNESCO World Atlas of Languages: summary document. 2021. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380132?posInSet=8&queryId=7deb3752-b38b-45a7-8a8f-34a5855baf91> (дата звернення: 09.11.2023)

Мараховська Наталя,
кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри романо-германської філології
Маріупольський державний університет

ІНТЕРМЕДІАЛЬНИЙ АНАЛІЗ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Інтермедіальний аналіз у навчанні іноземних мов уможовлює творче поєднання різних видів мистецтва в освітньому процесі. Такий підхід сприяє всебічному розвитку здобувачів освіти, зокрема стимулює їхню креативність, здатність до критичного мислення, комунікативні вміння тощо. Інтермедіальність, як процес взаємодії різних видів мистецтв у межах одного тексту, традиційно розглядається в літературознавстві. Проте дослідники відзначають, що інтермедіальність дозволяє літературному твору набувати нових вимірів та глибини через залучення елементів інших мистецтв. Так, В. Просалова [1] підкреслює, що інтермедіальність полягає у відтворенні в літературному тексті образних структур, які характерні для інших видів мистецтва. Згідно з класифікацією І. Раєвські [3], інтермедіальність проявляється у трьох основних формах: медійні адаптації (екранізації, літературизації), медіаконвергенція (використання одного сюжету в різних медіа) та інтермедійні алюзії (посилання на інші види мистецтва).

За висновками Е. Циховської, інтермедіальний аналіз найчастіше зосереджується на дослідженні взаємодії літератури з такими видами мистецтва, як музика, візуальне мистецтво та кіно» [2, с. 50]. Вважаємо за доцільне визначити інтермедіальний аналіз як метод навчання, спрямований на здійснення інтеграції літератури та інших видів мистецтва, що

полягає у виявленні їх зв'язків на формально-змістовому (ідейно-тематична організація) та образно-символічному (система образів та засоби їх творення) рівнях.

Поєднуючи тексти з музикою, кіно, живописом та іншими формами мистецтва, інтермедіальний аналіз не лише урізноманітнює освітній процес, але й сприяє глибшому зануренню здобувачів освіти в культуру та мову, що вивчається.

Одним із ключових переваг інтермедіального аналізу є його здатність підвищувати мотивацію здобувачів освіти до вивчення іноземних мов. Коли навчання перетворюється на творчий процес, пов'язаний з аналізом різноманітних мистецьких творів, воно стає більш цікавим та захопливим. Крім того, комбінація різних видів мистецтв сприяє розширенню лексичного запасу, оскільки здобувачі освіти вивчають нові слова та вирази в нестандартних контекстах.

Доцільно також відзначити, що інтермедіальний аналіз також розвиває у здобувачів освіти важливі навички розуміння та аналізу. Завдання, пов'язані з порівнянням літературних творів з їхніми екранізаціями, створенням коміксів або написанням есе про взаємозв'язку літератури та музики, вимагають від них вміння аналізувати різноманітну інформацію, встановлювати зв'язки між різними елементами твору та робити висновки.

Значущим, на наш погляд, є те, що інтермедіальний аналіз сприяє глибшому розумінню культури країни, мова якої вивчається. Аналізуючи твори мистецтва, здобувачі освіти отримують унікальну можливість познайомитися з історією, традиціями та цінностями цієї культури.

У процесі вивчення здобувачами вищої освіти італійської мови як основної іноземної пропонуємо твори італійських поетів-герметиків, зокрема Дж. Унгаретті (1888-1970). Для його поетичних творів, з одного боку, характерним є відсутність рими, але з іншого, наявність ритму та фонологічного рисунка, своєрідна музикальність та динаміка.

Для поглиблення розуміння поетичної мови Дж. Унгаретті та розвитку в здобувачів навичок аналізу, синтезу та творчого мислення розроблено серію практичних завдань, метою яких є залучити студентів до активного осмислення поетичного тексту за допомогою різних видів мистецтв. Наведемо приклади таких завдань:

- Аудіоінтерпретація: самостійне читання віршів вголос та порівняння з професійними записами для відчуття музикальності поезії Унгаретті та розвитку навичок виразного читання італійською мовою.

- Музичний супровід: підбір здобувачами музики до віршів для глибшого розуміння емоційного забарвлення тексту та розвитку асоціативного мислення.

- Візуалізація: створення здобувачами або підбір візуальних образів до віршів для стимулювання уяви та творчих здібностей.

- Порівняльний аналіз: порівняння різних віршів з метою виявлення спільних та відмінних рис у поезії Унгаретті та розвитку навичок аналізу.
- Творче письмо: написання власних віршів на основі прочитаних творів для подальшого стимулювання творчої активності студентів та застосування на практиці поетичних та мовних умінь.
- Літературна критика: написання рецензій для вдосконалення навичок аналізу та синтезу та формування ставлень до творів.
- Створення інтерактивної презентації про життя і творчість Унгаретті, в якій містяться фрагменти його віршів, власні ілюстрації, музичний супровід.

Вважаємо що, представлені вище навчальні завдання уможливають не лише глибше зрозуміти творчий задум автора літературного твору, але й розвинути комплекс компетентностей, необхідних для успішного засвоєння іноземної мови.

Література

1. Просалова В. Інтермедіальність як явище мистецтва і метод аналізу. *Філологічні семінари*. 2013. Вип. 16. С. 46-53. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fils_2013_16_8
2. Циховська Е. Д. Теоретичні дилеми поняття інтермедіальності. *Слово і час*. 2014. № 11. С. 49-59.
3. Rajewsky I. O. Intermediality, Intertextuality and Remediation: A Literary Perspective on Intermediality. *Intermédialités*. 2005. № 6. S. 43-64.

Ніколаєнко Віктор,
старший викладач кафедри романо-германської філології
Маріупольський державний університет

НОВІ АРАБСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ У ФРАНЦУЗЬКІЙ МОВІ

У сучасному глобалізованому світі ми спостерігаємо безпрецедентні зміни в культурному та соціальному ландшафті багатьох країн. Франція, яка протягом століть була місцем зустрічі різних культур і мов, є особливо яскравим прикладом цього процесу. Міграційні хвилі з країн арабського світу, особливо з Магрибу та Близького Сходу, призвели до значних змін у французькій мові. Арабські запозичення стали не лише частиною лексики, але й відображають складні соціальні, культурні та політичні динаміки. Тут ми коротко розглянемо приклади нових арабських запозичень у французькій мові, їхнє походження,